

Nowe szanse dla energetyki

Rozmowa z Agnieszką Kędziorą-Urbanowicz i Adamem Sarnaszkiem, założycielami firmy BIOCONTROL Sp. z o.o., przedstawicielami administratora Krajowego Spisu Uwierzytelnionej Biomasy oraz twórcami autorskiego programu administrowania systemem certyfikacji, opartego na zasadach należytej staranności, tzw. SNS, który stanowi najczęściej wybierane rozwiązanie przy weryfikacji łańcucha dostaw zrównoważonej biomasy stałej na cele energetyczne.

BIOCONTROL

Minął ponad rok od chwili, kiedy zdecydowali się państwo na budowę własnego biznesu na niezwykle trudnym rynku i zdyskontowanie wiedzy dla siebie, a nie dla zagranicznych korporacji. Jak dzisiaj oceniają państwo tę decyzję?

Adam Sarnaszek: Tak, to już ponad rok naszego osobistego zaangażowania w ten projekt, chociaż BIOCONTROL istnieje od ponad 3 lat. Z perspektywy ostatniego roku możemy powiedzieć, że od lat nie działa się na rynku biomasy tak dużo jak w ciągu ostatnich miesięcy. BIOCONTROL jako firma audytorska i ekspercka zajmująca się przede wszystkim uwierzytelnianiem źródeł pochodzenia biomasy i dokumentowaniem pochodzenia biomasy na cele energetyczne stała się w krótkim czasie liderem w tym sektorze usług. Na bazie kompetencji i doświadczenia zbudowaliśmy zaufanie i pozycję rynkową, której wiele firm z branży może nam pozazdrościć. Jednak nic nie przychodzi łatwo, to wszystko okupione jest olbrzymią pracą, zaangażowaniem i pasją. Bardzo dbamy o to, żeby być zawsze blisko

klientów i pomagać im w rozwiązywaniu problemów.

Jak reagują państwo na ciągle zmieniające się przepisy prawne w zakresie wykorzystania biomasy jako odnawialne źródło energii?

Agnieszka Kędzióra-Urbanowicz: Rzeczywiście w ostatnich latach doświadczamy ciągłych zmian legislacyjnych w tym zakresie. Do tej pory uczestniczyliśmy m.in. w konsultacjach prowadzonych przez Urząd Regulacji Energetyki przy tworzeniu Krajowego Systemu Uwierzytelniania Biomasy, przez Departament Energii Odnawialnej przy ówczesnym Ministerstwie Gospodarki przy tworzeniu zapisów ustawy o OZE, przez Komisję Sejmową ds. Energii i Skarbu przy tworzeniu nowelizacji ustawy o OZE. Cały czas staraliśmy się czynnie uczestniczyć w inicjatywach i konsultacjach odbywających się zarówno przy Departamencie Odnawialnych Źródeł Energii w Ministerstwie Energii, jak i w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich w zakresie przygotowania rozwiązań legislacyjnych dotyczących obszaru energetyki odnawialnej. Jesteśmy też stałymi członkami Komisji Drzewnej przy GDLP, która bierze udział w konsultowaniu zasad sprzedaży drewna, w tym drewna energetycznego, w myśl nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Śmiało można stwierdzić, że opanowali państwo rynek audytów uwierzytelniających źródła pochodzenia biomasy. To najważniejszy produkt firmy, czy wprowadzają państwo również inne usługi?

AS: W ciągu ostatniego roku wykonaliśmy ponad 150 audytów uwierzytelniających źródła pochodzenia biomasy leśnej i nieleśnej, tzw. Agro. Uznawanym przez Urząd Regulacji Energetyki poświadczeniem pochodzenia bio-

masy z importu są audyty uwierzytelniające źródła pochodzenia wykonywane przez niezależną stronę trzecią, które mają na celu uwiarygodnienie miejsca wytworzenia biomasy na cele energetyczne. Uważamy, że jest to najskuteczniejszy i jedyny wiarygodny sposób uzyskiwania potwierdzenia, że surowiec rozdrobniony i wprowadzony na teren Polski w postaci zrębki został wyprodukowany z drewna niepełnowartościowego – energetycznego, czy też że spełnia wymagania dla biomasy nieleśnej, tzw. Agro. Możemy śmiało stwierdzić, że raporty uwierzytelniające BIOCONTROL krążą niemal po wszystkich biurkach w działach zakupów biomasy wiodących wytwórców energii w Polsce. W obszarze audytów uwierzytelniających źródła pochodzenia biomasy, w szczególności tej pozyskiwanej z importu, staliśmy się firmą pierwszego wyboru dla wielu naszych klientów. To dla nas ważna usługa, ale nie jedyna. Dużą wagę przykładamy do rozwoju nowych usług w zakresie obsługi procesów uzyskiwania koncesji dla nowych instalacji dla wytwórców ener-

gii z odnawialnych źródeł, szeroko pojętego doradztwa w zakresie organizacji systemów zakupów biomasy oraz pomocy organizacjom w uzyskiwaniu różnego rodzaju certyfikatów. Ważną częścią naszej działalności są również organizowane przez nas szkolenia i seminaria oraz warsztaty z przedstawicielami jednostek wytwórczych dotyczące dokumentowania pochodzenia biomasy. Nasze rozwiązania nie dotyczą tylko energetyki zawodowej i jej łańcucha dostaw, lecz także rynku detalicznego i eksportu. Mamy również zespół wyspecjalizowany we wdrożeniach systemów zakładowej kontroli produkcji i zapewnienia jakości dla pelletów drzewnych, takich jak ENplus, DINplus i SBP.

A co z certyfikacją biomasy na cele energetyczne? Czy w kontekście nowych przepisów i wejścia nowego rodzaju biomasy – lokalnej oraz drewna energetycznego będzie on miał zastosowanie?

AK-U: Jak najbardziej. Niezależnie od zmian w definicjach wynikających z zapisów nowelizacji ustawy o OZE dotyczących rodzajów biomasy – nowych definicji biomasy lokalnej i drewna energetycznego oraz obowiązku spalania biomasy lokalnej wciąż mamy do czynienia z potrzebą jej kwalifikowalności oraz uwierzytelniania źródeł pochodzenia. Te wszystkie elementy wraz z oceną ryzyka składają się na system należytej staranności SNS. Na rynku jest co najmniej kilka podmiotów świadczących usługi w zakresie dokumentowania pochodzenia biomasy, znane są różne modele uwierzytelniania źródeł pochodzenia biomasy na cele energetyczne, np. audyty uwierzytelniające źródła pochodzenia biomasy prowadzone przez niezależną stronę trzecią w miejscu produkcji lub pozyskiwania biomasy na cele energetyczne. Rynek wypracował dobrowolne rodzaje certyfikacji, a więc system oparty na zasadach należytej staranności SNS dla biomasy na cele energetyczne, który w projektowanym rozporządzeniu wykonawczym do art. 119. Ustawy o OZE będzie wpisany jako jeden z modeli uwierzytelniania całego łańcucha dostaw biomasy na cele energetyczne. To bardzo potrzebne narzędzie, jednak powinno zachować charakter dobrowolny. Jakikolwiek próby wprowadzenia obowiązkowej certyfikacji będą zawsze odczytane jako opodatkowanie i tak już mocno pokierszowanej branży. Poza tym jakiegokolwiek systemy certyfikacji nie dają stu-

procentowej gwarancji, że system będzie szczelny i zapewni ochronę przed wszelkimi nieprawidłowościami.

Praktyka oraz doświadczenia innych branż wykazały, że najlepszym sposobem zapewnienia prawidłowego nadzoru, przy jednoczesnym zachowaniu zasady dobrowolności i bezstronności, jest certyfikacja łańcucha dostaw przez niezależną stronę trzecią. Jednak najważniejszym aspektem takiego rozwiązania jest konieczność utworzenia jednolitego standardu, który stanowiłby kryterium w procesach certyfikacji pochodzenia biomasy, oraz zestaw dobrych praktyk i wytycznych dla wszystkich podmiotów uczestniczących w cyklu życia biomasy, które chcą stosować zasady systemu należytej staranności zarówno przy dostawach, jak i zakupach biomasy na cele energetyczne. Jest to przykład całkowicie polskiej inicjatywy podmiotów uczestniczących w rynku biomasy skupiających niezależne jednostki certyfikujące, podmioty zajmujące się weryfikacją kwalifikowalności biomasy na cele energetyczne oraz organizacje branży energetycznej.

System Weryfikacji Pochodzenia biomasy leśnej i AGRO – standard certyfikacji o symbolu SWP-SNS-2015, stworzony i opiniowany przez niezależny Komitet Techniczny, jest dokumentem ogólnie dostępnym i może być stosowany jako zespół wytycznych i dobrych praktyk przy wdrażaniu i doskonaleniu systemu opartego na zasadach należytej staranności przez podmioty uczestniczące w cyklu życia biomasy na cele energetyczne. Administrator systemu certyfikacji jako właściciel autorskich praw majątkowych do powyższego dokumentu nie pobiera żadnych opłat z tytułu tychże praw od podmiotów, które korzystają z tego standardu wyłącznie na potrzeby własne. Administrator systemu zadbał również o ochronę prawną znaku graficznego Krajowego Spisu Uwierzytelnionej Biomasy, który jest chroniony procedurą w Urzędzie Patentowym.

Są państwo bardzo aktywni na różnych konferencjach i eventach branżowych, organizują państwo również seminaria szkoleniowe z zakresu aktualnych przepisów prawnych oraz dokumentowania pochodzenia biomasy. Czy wydarzenia te cieszą się dużą popularnością?

AS: Dotychczas wszystkie organizowane przez nas wydarzenia spotkały się z dużym zainteresowaniem. Staramy się być zawsze blisko rynku i naszych klientów, nie tylko jako uczestnik czy słu-

chacz, ale przede wszystkim jako organizator i prelegent. W listopadzie wraz z naszym partnerem – firmą Ms Consulting – zorganizowaliśmy dwudniowe seminarium szkoleniowe z zakresu najnowszych przepisów prawnych dotyczących spalania biomasy oraz warsztaty szkoleniowe z zakresu dokumentowania pochodzenia zrównoważonej biomasy na cele energetyczne. Podczas warsztatów szkoleniowych zaprezentowano również innowacyjny projekt o nazwie „SYENERGY”, którego pomysłodawcą jest konsorcjum firmy BIOCONTROL oraz Instytutu Geodezji i Kartografii – Centrum Teledetekcji. W myśl najnowszych przepisów prawnych nowelizacji ustawy o OZE to właśnie projekt SYENERGY, a więc satelitarna Platforma wspomagająca uwierzytelnianie biomasy lokalnej on-line, jest odpowiedzią na liczne pytania, jak uwierzytelnić kryteria lokalności.

SYENERGY to platforma wykorzystująca dane satelitarne do weryfikowania i określania kluczowych kryteriów dla biomasy lokalnej oraz narzędzie pozwalające na jej uwierzytelnienie. Dzięki zastosowaniu danych satelitarnych możliwe jest zdalne przeprowadzenie wstępnej oceny danej lokalizacji biomasy lokalnej, analiz czasowych – na podstawie danych archiwalnych oraz analiz przestrzennych – szacowanie odległości od jednostki wytwórczej itd. SYENERGY umożliwi zatem jednostce wytwórczej dokonanie wstępnej oceny zgodności wskazanego źródła biomasy z przepisami nowelizacji ustawy z dnia 22.06.2016 r. w sposób zdalny – bez audytu w danej lokalizacji oraz efektywny czasowo i ekonomicznie. W przypadku wstępnego potwierdzenia zgodności zasadne będzie wykonanie audytu terenowego.

Wśród uczestników dwudniowego seminarium szkoleniowego znaleźli się przedstawiciele jednostek wytwórczych, pośredników w dostawach biomasy do jednostek wytwórczych, producentów biomasy oraz przedstawiciele Lasów Państwowych, które stają się ważnym podmiotem na rynku biomasy, zwłaszcza drewna energetycznego. Ze względu na wysoki poziom merytoryczny, praktyczny wymiar zajęć oraz możliwość wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami seminarium cieszyło się dużym zainteresowaniem, dlatego już w pierwszym kwartale 2017 roku planujemy kolejne edycje.

Rozmawiał Jacek Markowski